

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Дмитра Моторного

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ТДАТУ

д.т.н., проф. Сергій КЮРЧЕВ

«» 2023 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

щодо вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «Магістр»
за освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування»
на основі здобутого освітнього ступеня «Бакалавр»
або вищого за нього ступеня вищої освіти

1. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Тема 1. Історія розвитку управління.

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії управління: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінських наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

Тема 2. Основи теорії державного управління.

Феномен управління: природа та сутність. Управління як соціальне явище. Теорії управління. Властивості державного управління. Влада і управління. Багатогранність державного управління та різні його тлумачення.

Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку.

Управління як суспільний інститут. Сутність управлінського впливу і багатогранність управління. Поняття “соціальне управління”, “державне управління”, “публічне управління” та “адміністрування”. Специфіка державного управління. Світові наукові школи управління. Джерела виникнення та етапи становлення адміністративної науки. Державно-управлінська проблематика в українській політичній і філософській думці. Теорія державного управління: об’єкт, предмет, функції і категорійно-понятійний апарат. Сучасні теорії і концепції публічного управління, демократичного врядування, ін. Методологія і філософія державного управління. Система професійної підготовки кадрів для органів публічної влади.

Тема 4. Принципи державного управління.

Закономірності і принципи державного управління. Поняття принципу державного управління. Підстави систематизації принципів державного управління. Види принципів державного управління. Принципи демократичного врядування. Особливості застосування принципів державного управління.

Тема 6. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 7. Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.

Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Тема 8. Державно-управлінська діяльність.

Державно-управлінська діяльність і її основні форми. Процес державного управління. Технологія державно-управлінської діяльності. Адміністративний менеджмент. Результативність і ефективність державного управління. Оцінювання результативності і ефективності державно-управлінської діяльності. Управління якістю в органах публічної влади: процесний підхід.

Поняття стилю державного управління. Класифікація стилів державного управління. Демократичний стиль управління. Типове й унікальне в державному управлінні. Взаємозв'язок ідеології, технології і стилю в державному управлінні. Принципи і резерви раціоналізації стилю державного управління.

Тема 9. Закони та принципи публічного адміністрування.

Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Тема 10. Відповідальність у публічному адмініструванні.

Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування. Поняття корупції та корупційні дії. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції. Чинники запобігання проявам корупції: політичні, нормативно-правові, організаційні, економічні, кадрові, морально-психологічні. Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій й посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не знаходяться на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.

Тема 11. Правовий статус державного службовця.

Загальні вимоги до державних службовців. Права та обов'язки державних службовців за Законом України «Про державну службу» та іншими нормативноправовими актами. Класифікація прав державних службовців. Класифікація обов'язків державних службовців. Поняття гарантій та заохочень державних службовців, їх види. Особливості відповідальності державних службовців. Розмежування відповідальності державних службовців за видами на: дисциплінарну, адміністративну, кримінальну та матеріальну, а також порядок їх

застосування. Обмеження та заборони, пов'язані з перебуванням на державній службі. Декларування доходів державних службовців.

Тема 12. Законодавчі засади державної служби.

Правовий інститут державної служби. Конституційно-правові засади державної служби. Конституція України, як правове джерело державної служби. Цілі, завдання та функції державної служби. Основні принципи державної служби. Зміст і структура правового інституту державної служби. Системність правового інституту державної служби. Державно-службові відносини в системі державної служби. Служба в органах місцевого самоврядування.

Тема 13. Ефективність державної служби України та перспективи її розвитку.

Поняття та зміст ефективності державної служби. «Оцінювання» як невід'ємний елемент ефективної державної служби та його критерії. Державна кадрова політика у сфері державної служби: поняття та зміст. Професійно-кваліфікаційні характеристики посад державних службовців як засіб забезпечення ефективності діяльності державної служби. Державно-політичні та соціально-економічні аспекти боротьби з корупцією.

Тема 14. Управлінські рішення

Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Тема 15. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція управління. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво.

Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керівництва та континууму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю управління. Особливості національних систем керівництва.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабінова О. О. Державна регіональна політика і регіональний розвиток: сучасні реалії України та європейський досвід : [монографія] / О.О. Бабінова. – К. : Фенікс, 2011. – 268 с.
2. Біль М. Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні: теоретико-прикладний аспект : монографія / М Біль. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 228 с.
3. Бронікова С. А. Соціокомунікативний механізм державного управління: теорія і практика моделювання : монографія / С. А. Бронікова. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2010. - 346 с.
4. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства: навч. посіб. / за наук. ред. Ю. П. Сурміна, А. М. Михненка. – К. : НАДУ, 2011. – 388 с.
5. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія / П. В. Ворона. – Полтава : ПУЕТ, 2012.– 341с.
6. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади. Стан та напрямки змін: [монографія] / Ю. І. Ганущак. – К. : Легальний статус, 2012. – 348 с
7. Демократичні засади державного управління та адміністративне право : монографія / за заг. ред. В. Б. Аверьянова. – К. : Юрид. думка, 2010. – 496 с.
8. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
9. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. - К. ; Одеса : НАДУ, 2012. - Т. 1. - 372 с.
10. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. - К. ; Одеса : НАДУ, 2013. - Т. 2. - 348 с
11. Державна служба в Україні: соціально-правовий та організаційний аспекти : навч. посіб. / [авт. кол. : Ю. П. Сурмін, Т. В. Мотренко, Р. А. Науменко та

ін. ; за заг. ред. Р. А. Науменко, Л. М. Гогіної], –К. : НАДУ, 2011. – 204 с.

12. Державне регулювання інноваційної інфраструктури на регіональному рівні : монографія / за заг. ред. А. О. Дегтяра. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 192 с.

13. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

14. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с.

15. Державне управління в соціально-гуманітарній сфері: теорія та практика : навч. посіб. / І. І. Хожило, О. Ю. Бобровська, Б. П. Колесніков та ін. – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2011. – 211 с.

16. Державне управління та державні установи: Навч. посіб. Для дистанційного навчання / В. П. Рубцов, Н. І. Перинська; За ред. Д-ра соціол. наук, проф. Ю. П. Сурміна.— К.: Університет «Україна», 2008.— 440 с.

17. Електронне урядування : підручник / авт. кол. : В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін. ; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А. І. Семенченка. – К. : НАДУ, 2014. – 352 с.

18. Електронне урядування. Інформатизація державного управління : навч. посіб. / Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев та ін. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 264 с.

19. Елітознавство : підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2013. – 268 с.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Фаховий іспит проводиться очно або дистанційно в тестовій формі.

Вступник отримує 50 питань, кожне з яких містить варіанти відповідей, з

яких тільки один правильний.

Фаховий іспит оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів, яка наведена нижче.

Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100-200	Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100-200
1	100	26	151
2	105	27	152
3	110	28	153
4	114	29	154
5	118	30	155
6	122	31	156
7	125	32	157
8	128	33	158
9	131	34	159
10	133	35	160
11	135	36	161
12	137	37	162
13	138	38	164
14	139	39	166
15	140	40	168
16	141	41	170
17	142	42	172
18	143	43	174
19	144	44	176
20	145	45	179
21	146	46	182
22	147	47	186
23	148	48	190
24	149	49	195
25	150	50	200